

Morten Fink-Jensen: *Den danske reformation*

Litteratur og trykte kilder

Allen, C.F.: *De tre nordiske Rigers Historie bind 1-5 [1497-1527]*. København: Gyldendal 1864-1872

Andersen, J. Oskar: *Overfor Kirkebruddet. Den første Lutherske Bevægelse og Christiern II's Forhold dertil*. København: Københavns Universitet 1917

Andersen, Niels Knud: *Confessio Hafniensis. Den københavnske Bekendelse af 1530*. København: Gads Forlag 1954

Andersen, Niels Knud: "Bugenhagen i Danmark". Thorkild Grosbøll m.fl. (red.): *Teologi og tradition. Festskrift til Leif Grane 11. januar 1988*. Aarhus: Aros 1988, s. 111-130

Andersen, Aa. (red.): *Den danske rigslovgivning 1513-1523*. København: C.A. Reitzel 1991

Andrén, Carl-Gustaf (red.): *Reformationen i Norden. Kontinuitet och förnyelse*. Lund: C.W.K. Gleerup 1973

Appel, Charlotte og Morten Fink-Jensen: *Når det regner på præsten. En kulturhistorie om sognepræster og sognefolk 1550-1750*. Højbjerg: Hovedland 2009

Appel, Charlotte og Morten Fink-Jensen: "Da læreren holdt skole. Tiden før 1780". *Dansk skolehistorie bind 1*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 2013

Appel, Hans Henrik: *At være almuen mægtig. De jyske bønder og øvrigheden på reformationstiden*. Odense: Landbohøiologisk Selskab 1991

Arup, Erik: *Danmarks historie bind 2, A-B*. København: Hagerup 1932 (genudgivet 1961)

Bach-Nielsen, Carsten: "Tre reformationer: Danske Lutherbilleder 1500-1800". Niels Henrik Gregersen (red.): *Lutherbilleder i dansk teologi 1800-2000*. Frederiksberg: Anis 2012, s. 25-40

Bach-Nielsen, Carsten: *Fra jubelfest til kulturår. Danske reformationsfejringene gennem 400 år*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 2015

Bach-Nielsen, Carsten, Niels Henrik Gregersen og Niels Kærgård: *Hvorfor holder vi reformationsjubilæum? Om reformationen og erindringen*. Frederiksberg: Eksistensen 2018

Bager, Einar: "Claus Mortensen, förstörare och säningsman". *Elbogen*, 1987, s. 5-12

Bech, Svend Cedergreen: "Reformation og renæssance 1533-1596", *Danmarks historie bind 6*. København: Politikens Forlag 1970

Bisgaard, Lars: *Christian 2. En biografi*. København: Gads Forlag 2019

Bisgaard, Lars: "Det religiøse liv i senmiddelalderen. En tabt dimension i dansk historieskrivning". Per Ingesman og Jens Villiam Jensen (red.): *Danmark i senmiddelalderen*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 1994, s. 342-362

Bisgaard, Lars: *De glemte altre. Gildernes religiøse rolle i senmiddelalderens Danmark*. Odense: Odense Universitetsforlag 2001

Bolvig, Axel: *Reformationens rindalister. Om kunst og arkitektur i 1500-tallets Danmark*. København: Gyldendal 1996

Brohed, Ingmar (red.): *Reformationens konsolidering i de nordiska länderna 1540-1610*. Oslo: Universitetsforlaget 1990

Cameron, Euan: *The European Reformation*. Oxford: Oxford University Press 2012 (anden udgave)

Christensen, Torben m.fl. (red.): *Luthers skrifter i udvalg bind 1-5*. København: Gads Forlag 1962-1983

Cour, Vilhelm la: "Sen-katolicisme og reformation". Vilhelm La Cour m.fl. (red.): *Sønderjyllands Historie fremstillet for det danske Folk bind 2*. København: C.A. Reitzel 1938, s. 301-342

Dahlerup, Pil: *Litterær reformation*. København: U Press 2016

Dahlerup, Troels: "Den sociale forsyning og reformationen i Danmark", *Historie*, XIII, 1979-1981, s. 194-207

Dahlerup, Troels: "Den danske reformation i dens samfundsmæssige sammenhæng". *Reformations-perspektiver. Acta Jutlandica*, LXII:3, 1987, s. 65-79

Dansk Biografisk Leksikon bind 1-16, red. Svend Cedergreen Bech. København: Gyldendal 1979-1984 (tredje udgave)

Degn, Ole (red.): *Tolden i Sundet. Toldopkrævning, politik og skibsfart i Øresund 1429-1857*. København: Told- og Skatthehistorisk Selskab 2010

Demokratikanon. København: Undervisningsministeriet 2008

Dixon, C. Scott: *Contesting the Reformation*. Oxford: Wiley-Blackwell 2012

Dreyer, Rasmus H.C.: *Hans Tausen mellem Luther og Zwingli. Studier i Hans Tausens teologi og den tidlige danske reformation*, ph.d.-afhandling. København: Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet 2017

Edwards Jr., Mark U.: *Printing, Propaganda, and Martin Luther*. Berkeley: University of California Press 1994

Farge, James K. (red.): "The Correspondence of Erasmus, Letters 1802 to 1925, March-December 1527". Translated by Charles Fantazzi. *Collected Works of Erasmus bind 13*. Toronto: University of Toronto Press 2010

Fink-Jensen, Morten: "Reformationsbegrebet i dansk kirkehistorie og historieforskning". Kajsas Brilkman, Morten Fink-Jensen og Hanne Sanders (red.), *Reformation i två riken. Reformationens historia och historiografi i Sverige och Danmark*. Göteborg: Makadam Förlag 2019, s. 81-127

Fink-Jensen, Morten (red.): *Fundats og ordinans for Københavns Uniuersitet 1539*. København: Gads Forlag (under udgivelse 2020)

Glebe-Møller, Jens: "Var Hans Tausen lutheraner?". *Præsteforeningens Blad*, 1964, s. 249-251

Glebe-Møller, Jens: "Var de danske reformatorer lutheraner?". *Præsteforeningens Blad*, 1970, s. 153-161, 172-178

Grane, Leif: *Confessio Augustana. Oversættelse med noter*. København: Gyldendal 1970

Grane, Leif: *Evangeliet for folket. Drøm og virkelighed i Martin Luthers liv*. København: Gads Forlag 1983

Grane, Leif: *Den uberegnelige Luther. Essays om en arv og dens forvaltning*. København: Gads Forlag 1992

Grane, Leif og Kai Hørby (red.): *Die dänische Reformation vor ihrem internationalen Hintergrund/The Danish Reformation against its International Background*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1990

- Grell, Ole Peter: "Herredagen 1527". *Kirkehistoriske Samlinger*, 1978, s. 69-88
- Grell, Ole Peter: "The City of Malmø and the Danish Reformation". *Archiv für Reformationsgeschichte*, 79, 1988, s. 311-339
- Grell, Ole Peter (red.): *The Scandinavian Reformation. From evangelical movement to institutionalisation of reform*. Cambridge: Cambridge University Press 1995
- Gregersen, H.V.: *Reformationen i Sønderjylland*. Aabenraa: Historisk Samfund for Sønderjylland 1986
- Gregersen, Niels Henrik og Carsten Bach-Nielsen (red.): *Reformationen i dansk kirke og kultur 1517-2017 bind 1-3*. Odense: Syddansk Universitetsforlag 2017
- Hassø, Arthur G.: "Bispenses Fængsling og Herredagen i København 1536". *Kirkehistoriske Samlinger*, 6. række, bind 3, 1941, s. 448-573
- Heilesen, Henning (red.): *Krøniken om Graabrødrenes Fordrivelse fra deres Klostre i Danmark*. Oversat af Henning Heilesen. København: Munksgaard 1967
- Heise, A.: "Herredagen i Kjøbenhavn 1533". *Historisk Tidsskrift*, 4. række, bind 3, 1872-1873, s. 222-517
- Heise, A.: "Et nyt Bidrag til den kjøbenhavnske Herredags Historie 1533". *Historisk Tidsskrift*, 4. række, bind 4, 1873-1874, s. 634-642
- Heise, A.: "Bondeopløb i Jylland i Kong Frederik den Førstes Tid; Mogens Gøje og Mogens Munk". *Historisk Tidsskrift*, 4. række, bind 5, 1875-1877, s. 269-332
- Heise, A.: *Kristiern den anden i Norge og hans Fængsling*. København: Gads Forlag 1877.
- Heise, A.: *Familien Rosenkrantz's Historie bind 2*. København: C.A. Reitzel 1882.
- Heise, A. (red.): *Lektor Povel Helgesens historiske Optegnelsesbog, sædvanlig kaldet Skibykrøniken*. Oversat af A. Heise. København: Selskabet til historiske Kildeskrifters Oversættelse 1890-1891 (genudgivet 1967)
- Helveg, Ludvig: *Den danske Kirkes Historie efter Reformationen bind 1-2*. København: Selskabet til Danmarks Kirkehistorie 1851-1855 (revideret udgave 1857-1863)
- Helveg, Ludvig: *Den danske Kirkes Historie til Reformationen bind 1-2*. København: Selskabet til Danmarks Kirkehistorie 1862-1870

- Herbener, Jens André P.: *Luther – antidemokrat og statsidol*. København: U Press 2017
- Hillerbrand, Hans J. (red.): *The Oxford Encyclopedia of the Reformation bind 1-4*. Oxford: Oxford University Press 1996.
- Holm, Bo Kristian og Nina Javette Koefoed (red.): *Lutheran Theology and the Shaping of Society. The Danish Monarchy as Example*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2018
- Horstbøll, Henrik: *Menigmands medie. Det folkelige bogtryk i Danmark 1500-1840. En kulturhistorisk undersøgelse*. København: Museum Tusulanum 1999
- Høiris, Ole og Per Ingesman (red.): *Reformationen. 1500-tallets kulturrevolution bind 1-2*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 2017
- Hørby, Kai: *Reformationens indførelse i Danmark*. København: Munksgaard 1968
- Hørby, Kai (red.): *Reformationen i Danmark. Kilder udvalgt af Kai Hørby*. København: Gyldendal 1972
- Ingesman, Per m.fl.: *Kirkens historie bind 1-2*. København: Hans Reitzels Forlag 2012
- Jacobsen, Grethe: "Women, Marriage, and the Magisterial Reformation: The Case of Malmø, Denmark". Kyle C. Sessions og Phillip N. Bebb (red.): *Pietas et Societas. New Trends in Reformation Social History. Essays in Memory of Harold J. Grimm*. Kirksville: Sixteenth Century Journal Publishers 1984, s. 57-77
- Jacobsen, Grethe og Ninna Jørgensen (red.): *Kvindernes renæssance og reformation*. København: Museum Tusulanum 2017
- Jacobsen, Lis (red.): *Peder Palladius' danske Skrifter bind 1-5*. København: H.H. Thiele 1911-1926
- Jensen, Carsten Selch: "Poul Helgesen og den sociale forsorg i senmiddelalderens Danmark". Agnes Arnórsdóttir, Per Ingesman og Bjørn Poulsen (red.): *Konge, kirke og samfund. De to øvrighedsmagter i dansk senmiddelalder*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 2007, s. 499-522
- Johannesson, Gösta: *Den skånska kyrkan och reformationen*. Lund: C.W.K. Gleerup 1947
- Jürgensen, Martin Wangsgaard: *Ritual and Art across the Danish Reformation. Changing Interiors of Danish Village Churches c. 1450-1600*. Turnhout: Brepols 2018
- Jørgensen, Kaare Rübner: *En katolsk kamphane. Paulus Helie Carmelita & Chronicon Skibyense. Nogle historiografiske, codicologiske, sproglige og kildekritiske analyser og*

undersøgelser I-II. København: Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet 2017

Knudsen, H.: "Bidrag til Oplysning af den danske Reformationshistorie". *Annaler for nordisk Oldkyndighed og Historie*, 1847

Knudsen, Tim (red.): *Den nordiske protestantisme og velfærdsstaten*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 2000

Knudsen, Tim: *Fra enevælde til folkestyre. Dansk demokratihistorie indtil 1973*. København: Akademisk Forlag 2006

Kornerup, Bjørn: "Det lærde Tidsrum 1536-1670". Hal Koch og Bjørn Kornerup (red.): *Den danske Kirkes Historie bind 4*. København: Gyldendal/Nordisk Forlag 1959, s. 11-379

Kristensen, Marius m.fl. (red.): *Skrifter af Paulus Helie bind 1-7*. København: Gyldendal 1932-1948

Kroman, Erik (red.): *Malmø Rådstueprotokol 1503-48*. København: Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie 1965

Kærgård, Niels: *Hvorfor er vi så rige og lykkelige? Om reformationen og økonomien*. Frederiksberg: Eksistensen 2016

Langkilde, Birgitte: "Tiggerordnernes prædikenvirksomhed i dansk senmiddelalder". Agnes Arnórsdóttir, Per Ingesman og Bjørn Poulsen (red.): *Konge, kirke og samfund. De to øvrighedsmagter i dansk senmiddelalder*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 2007, 471-498

Lausten, Martin Schwarz: *Religion og politik. Studier i Christian III's forhold til det tyske rige i tiden 1544-1559*. København: Akademisk Forlag 1977

Lausten, Martin Schwarz: *Christian den 3. og kirken 1537-1559. Studier i den danske reformationskirke I*. København: Akademisk Forlag 1987

Lausten, Martin Schwarz: *Biskop Peder Palladius og kirken 1537-1560. Studier i den danske reformationskirke II*. København: Akademisk Forlag 1987

Lausten, Martin Schwarz (red.): *Kirkeordinansen 1537/39. Tekststudgave med indledning og noter*. København: Akademisk Forlag 1989

Lausten, Martin, Schwarz: "Københavns Universitet 1537-1588". Svend Ellehøj m.fl. (red.): *Københavns Universitet 1479-1979 bind 1*. København: Gads Forlag 1991, s. 79-167

Lausten, Martin Schwarz: *Kirke og synagoge. Holdninger i den danske kirke til jødedom og jøder i middelalderen, reformationstiden og den lutherske ortodoksi (ca. 1100-ca. 1700)*. København: Akademisk Forlag 1992

Lausten, Martin Schwarz: *Christian d. 2. mellem paven og Luther. Tro og politik omkring 'den røde konge' i eksilet og i fangenskabsårene (1523-1559)*. København: Akademisk Forlag 1995

Lausten, Martin Schwarz: *Kirkehistorie. Grundtræk af Vestens kirkehistorie fra begyndelsen til nutiden*. Frederiksberg: Anis 1997

Lausten, Martin Schwarz: *Den hellige stad Wittenberg. Danmark og Lutherbyen Wittenberg i reformationstiden*. Frederiksberg: Anis 2002

Lausten, Martin Schwarz (red.): *Peder Palladius: En Visitatsbog. Udgiøvet på nudansk med indledning og noter*. Frederiksberg: Anis 2003

Lausten, Martin Schwarz: *Martin Luther. Munk, oprører, reformator*. Frederiksberg: Alfa 2005

Lausten, Martin Schwarz: *Peder Palladius. Sjællands første lutherske biskop*. Frederiksberg: Alfa 2006

Lausten, Martin Schwarz: *Philipp Melancthon. Humanist og luthersk reformator i Tyskland og Danmark*. Frederiksberg: Anis 2010

Lausten, Martin Schwarz: *Tyrkerfrygt og tyrkerskat. Islamofobi, religion og politik hos teologer og regenter i Reformationstidens Danmark*. Frederiksberg: Anis 2010

Lausten, Martin Schwarz: *Johannes Bugenhagen. Luthersk reformator i Tyskland og Danmark*. Frederiksberg: Anis 2011

Lausten, Martin Schwarz: *Reformationen i Danmark*. Frederiksberg: Eksistensen 2016 (fjerde udgave)

Lausten, Martin Schwarz: *Luther og 'de fremmede'. Martin Luthers syn på jøden og tyrken*, Frederiksberg: Eksistensen 2017

Lausten, Martin Schwarz: *Luther og Danmark i 500 år*. København: Gads Forlag 2017

Lindhardt, P.G.: "Reformationstiden 1513-1536". Niels Knud Andersen og P.G. Lindhardt (red.): *Den danske kirkes historie bind 3*. København: Gyldendal/Nordisk Forlag 1965, s. 105-433

Lindhardt, P.G.: *Nederlagets mænd. Det katolske bispevældes sidste dage i Danmark*. København: Gads Forlag 1968

Lundbak, Henrik: ... *Såfremt som vi skulle være deres lydige borgere. Rådene i København og Malmø 1516-1536 og deres politiske virksomhed i det feudale samfund*. Odense: Odense Universitetsforlag 1985

Lyby, Thorkild C.: *Vi evangeliske. Studier over samspillet mellem udenrigspolitik og kirkepolitik på Frederik I's tid*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 1993

Lyby, Thorkild C.: *Kirkesprængningen og Danmark. Reformationshistoriske overvejelser*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 2017

Maag, Karin (red.): *The Reformation and the Book*. London: Routledge 1998

Marshall, Peter: *The Reformation. A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press 2009

Molde, Bertil og Volmer Rosenkilde (red.): *Danske bibelarbejder fra reformationstiden bind 1-3*. København: Rosenkilde og Bagger 1950

Nelson, Robert H.: *Lutheranism and the Nordic Spirit of Social Democracy. A Different Protestant Ethic*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 2017

Olsen, Max W. (red.): *Den dansk Kirkeordinants af 1539 og andre Aktstykker vedrørende den lutherske Kirkereformations Indførelse i Danmark*. København: Nyt Nordisk Forlag/Arnold Busck 1936

Paludan-Müller, Caspar (red.): *Aktstykker til Nordens Historie i Grevefeidens Tid bind 1-2*. Odense: Fyens Stifts literære Selskab 1852-1853

Paludan-Müller, Caspar: *Grevens Feide, skildret efter trykte og utrykte Kilder bind 1-2*. København: C.A. Reitzel, 1853-1854 (genudgivet 1971)

Paludan-Müller, Caspar: "Herredagene i Odense 1526 og 1527. Et Bidrag til en kritisk Behandling af den danske Reformationshistorie", *Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter*, 5. række, historisk og philologisk Afdeling, bind 2, 1857, s. 239-327

Paludan-Müller, Caspar: *De første konger af den Oldenborgske Slægt*. København: C.A. Reitzel 1874

Petersen, Jørn Henrik: *Fra Luther til konkurrencestaten*. Odense: Syddansk Universitetsforlag 2016

Petersen, Jørn Henrik: *Luthers socialetik og det moderne samfund*. Odense: Syddansk Universitetsforlag 2017

Petersen, E. Ladewig: "Fra standssamfund til rangssamfund 1500-1700". *Dansk socialhistorie bind 3*. København: Gyldendal 1980

Petersen, E. Ladewig: "Omkring herredagsmødet i København 1533". *Kirkehistoriske Samlinger*, 1972, s. 24-57

Rasmussen, Jørgen Nybo: "Broder Søren Jakobsen. En dansk martyr fra reformationstiden". *Catholica*, 15, 1958, s. 102-111

Riising, Anne: *Danmarks middelalderlige prædiken*. København: Gads Forlag 1969

Riising, Anne: "Prædikenen i Danmark – før og efter reformationen". *Lolland-Falsters Stiftsbog*, 1986, s. 38-44

Rublack, Ulinka: *Reformation Europe*. Cambridge: Cambridge University Press 2017 (anden udgave)

Rørdam, Holger Frederik: "Til Nørrejyllands Reformationshistorie". *Ny Kirkehistoriske Samlinger*, bind 2, 1860-1862, s. 723-736

Rørdam, Holger Frederik (red.): *Malmøbogen af Peder Laurensen*. København: Det kongelige danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog 1868

Rørdam, Holger Frederik: *Kjøbenhavns Universitets Historie fra 1537 til 1621 bind 1-4*. København: Den danske historiske Forening 1868-1877

Rørdam, Holger Frederik: "Om Mester Morten Hegelund i Aalborg". *Ny Kirkehistoriske Samlinger*, bind 5, 1869-1871, s. 793-801

Rørdam, Holger Frederik (red.): "Kong Christian III's Klageskrift mod Danmarks Biskopper, oplæst paa Gammeltorv i Kjøbenhavn den 30te Oktober 1536". *Monumenta Historiæ Danicæ. Historiske Kildeskrifter og Bearbejdelser af dansk Historie især fra det 16. Aarhundrede bind 1*. København: Gads Forlag 1873, s. 133-256

Rørdam, Holger Frederik (red.): *Danske Kirkelove samt Udvalg af andre Bestemmelser vedrørende Kirken, Skolen og de Fattiges Forsørgelse, fra Reformationen indtil Christian V's*

- Danske Lov, 1536-1683 bind 1-3*. København: Selskabet for Danmarks Kirkehistorie, 1883-1889
- Scharling, Suno William: "Frederik I.s kirkepolitik". *Kirkehistoriske Samlinger*, 1974, s. 40-88
- Schilling, Heinz: *Martin Luther. Rebel i en opbrudstid*. København: Kristeligt Dagblads Forlag 2014
- Scott, Tom: *Thomas Müntzer. Theology and Revolution in the German Reformation*. Basingstoke: Palgrave Macmillan 1989.
- Scott, Tom og Bob Scribner (red.): *The German Peasants' War. A History in Documents*. London: Humanities Press 1991
- Stjernfelt, Frederik: *Syv myter om Martin Luther*. København: Gyldendal 2017
- Thomassen, Bjørn: *Kampen om de danske sjæle. En ny fortælling om reformationen*. København: Kristeligt Dagblads Forlag 2017
- Tvede-Jensen, Lars: *Jylland i oprør. Skipper Clement-fejden 1534*. Aarhus: Historisk Revy 1985
- Venge, Mikael: "Tiden fra 1523 til 1559". Aksel E. Christensen m.fl. (red.): *Danmarks historie bind 2, første halvbind*. København: Gyldendal 1980, s. 271-356
- Weber, Max: *Den protestantiske etik og kapitalismens ånd*, oversat af Hans Henrik Bruun. København: Hans Reitzels Forlag 2018
- Weibull, Lauritz (red.): *Malmö Stads Urkundsbok bind 1*. Malmö: Malmö Stad 1901
- Whitford, David (red.): *Reformation and Early Modern Europe. A Guide to Research*. Kirksville: Truman State University Press 2008
- Wittendorff, Alex: "På Guds og herskabs nåde 1500-1600". *Gyldendal og Politikens danmarkshistorie bind 7*. København: Gyldendal og Politikens Forlag 2003 (anden udgave)
- Østergaard, Uffe: "Lutheranismen, danskheden og velfærdsstaten". Klaus Petersen (red.): *13 historier om den danske velfærdsstat*. Odense: Syddansk Universitetsforlag 2003, s. 27-36
- Østergaard, Uffe: *Hvorfor er danskerne danske? Om reformationen og nationaliteten*. Frederiksberg: Eksistensen 2017

